

Læreplan i brannforebyggerfaget

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 04. februar 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregående opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2021

Om faget

Fagets relevans og sentrale verdier

Brannforebyggerfaget handler om å forebygge brann ved å feie, føre tilsyn og iverksette informasjons- og motivasjonstiltak i henhold til gjeldende regelverk. Faget skal gjøre lærlingene i stand til å se sammenhengen mellom ulike brannårsaker og brannforebyggende tiltak og til å forstå hvilke konsekvenser bruk av fyringsanlegg kan ha på brannrisiko og miljøet. Faget bidrar til større grad av sikker og miljøvennlig fyring i samfunnet gjennom å utdanne yrkesutøvere som kan forbygge brann, veilede ulike brukergrupper og samarbeide med andre aktører.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnet for opplæringen. Brannforebyggerfaget skal bidra til engasjement når lærlingene erfarer at deres fagkompetanse bidrar til å redusere branner og sikre et inn klima som gir varige miljø- og energieffektive kvaliteter. Faget fremmer kritisk tenkning og etisk bevissthet gjennom at lærlingene utfordres til å velge bærekraftige materialer, verktøy og arbeidsmetoder. Effektiv og miljøvennlig ressursutnyttelse vil også bidra til å fremme respekt for naturen og miljøet. Faget skal bidra til å gi lærlingene kunnskap om arbeidsgivers og arbeidstakers plikter og rettigheter og om trepartssamarbeidet, der arbeidsgiveren, arbeidstakeren og myndighetene jobber sammen for å utvikle et bedre arbeidsliv. Faget fremmer forståelse av hvilken verdi kulturelt mangfold har i bygg- og anleggsbransjen, gjennom at lærlingene deltar i dialog om og reflekterer over krav og forventninger til et likeverdig og inkluderende yrkesfellesskap.

Kjerneelementer

Brannforebygging og fyringsanlegg

Kjerneelementet brannforebygging og fyringsanlegg handler om å kartlegge fyringsanlegg og byggverk, risikovurdere arbeidsoppdrag og feie skorsteiner, røykrør, kanaler og ildsteder. Videre handler kjerneelementet om å vurdere risiko og redusere skadelige miljøutslipp fra fyringsanlegg. Det handler også om å gjøre rede for hvordan bruksmessige og organisatoriske forhold i bygget påvirker brannsikkerhet og miljøutslipp.

Helse, miljø og sikkerhet

Kjerneelementet helse, miljø og sikkerhet handler om å identifisere og forhindre situasjoner som er en fare for liv og helse i sikring av sammenhengen mellom miljøriktig bruk av fyringsanlegg og brannforebygging. Kjerneelementet innebærer å risikovurdere arbeidet i

samsvar med gjeldende regelverk og gjennomføre sikker en jobb-analyse. Videre handler det om å bruke utstyr og maskiner i henhold til gjeldende regelverk og å arbeide i samsvar med gjeldende system og tiltaksplan for helse, miljø og sikkerhet. Kollegialt samarbeid om bærekraftige og miljøvennlige løsninger er også en del av kjerneelementet.

Tilsyn og myndighetsutøvelse

Kjerneelementet tilsyn og myndighetsutøvelse handler om å utføre myndighetsoppgaver gjennom å føre tilsyn og forvalte regelverket for brannforebygging. Kjerneelementet innebærer å kartlegge sannsynligheten for brann og konsekvensene brann kan få for liv, helse, miljø og materielle verdier. Det handler videre om å informere og veilede ulike målgrupper om brannsikringstiltak for fyringsanlegg og evakueringsrutiner ved brann. Å dokumentere tilsynsresultater og følge gjeldende regelverk for saksbehandling er også en del av kjerneelementet.

Tverrfaglige temaer

Bærekraftig utvikling

I brannforebyggerfaget handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å kartlegge brannårsaker og miljøutslipp ved bruk av fyringsanlegg og om å feie skorsteiner for å sikre bygg mot brann og minimere byggenes belastning på miljøet. Det handler videre om å vurdere risikoen ved oppvarming av bygg og boliger for å sikre det indre og ytre miljøet.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i brannforebyggerfaget innebærer å lytte til og gi respons i spontan og forberedt samtale. Det innebærer å bruke fagterminologi i kommunikasjon med andre, reflektere over og drøfte mulige valg og løsninger knyttet til brannforebygging og å tilpasse kommunikasjonen til mottaker og formål.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i brannforebyggerfaget innebærer å bruke fagterminologi til å utforme tekster tilpasset mottaker og formål. Det innebærer å utforske og reflektere over faglige emner og problemstillinger, og å rapportere og dokumentere arbeid.

Å kunne lese

Å kunne lese i brannforebyggerfaget innebærer å finne og vurdere informasjon i ulike tekster, arbeidsbeskrivelser, tegninger, bruksanvisninger og regelverk. Det innebærer også å sammenligne og tolke informasjon, og trekke faglige slutninger ut fra kjent og ukjent fagstoff.

Å kunne regne

Å kunne regne i brannforebyggerfaget innebærer å hente ut, beskrive og tolke informasjon fra et tallmateriale. Det innebærer videre å beregne mengder og størrelser knyttet til fyringsteknikk. Det innebærer å kunne ta mål, anvende målestokk etter målsatte tegninger og foreta beregninger knyttet til fyringsteknikk og ulike branntekniske løsninger. Det innebærer også å foreta økonomiske beregninger i forbindelse med drift og pristilbud.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i brannforebyggerfaget innebærer å bruke digitale ressurser til å drive prosjekter, rapportere, dokumentere og kommunisere. Videre innebærer digitale ferdigheter å søke etter og innhente informasjon og å vurdere troverdigheten av informasjonen. Det innebærer også å vurdere og reflektere over egen rolle på nett og utøve god digital dømmekraft.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering brannforebyggerfaget

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- planlegge å feie, føre tilsyn og iverksette informasjons- og motivasjonstiltak etter gjeldende regelverk og interne rutiner, arbeide i tråd med gjeldende krav til helse, miljø og sikkerhet og reflektere over konsekvensene av å ikke følge kravene
- gjøre rede for og bruke kvalitetssikringssystemer, dokumentere arbeidet og håndtere avvik
- bruke fagterminologi for å kommunisere med kolleger og andre yrkesutøvere og drøfte ulike løsninger som bidrar til å minimere miljøutslipp og sikre brannforebygging
- arbeide etter regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforholdet i faget, gjøre rede for arbeidsgiverens og arbeidstakerens plikter og rettigheter og reflektere over krav og forventinger som blir stilt til et likeverdig og inkluderende yrkesfelleskap

- arbeide i tråd med ergonomiske prinsipper og reflektere over konsekvenser av ulike belastninger i forbindelse med brannforebygging
- bruke verne- og sikkerhetsutstyr og reflektere over konsekvensene av feilbruk
- utføre grunnleggende førstehjelp
- kartlegge fyringsanlegg og byggverk, vurdere brannfaren og iverksette tiltak for å redusere den
- ta mål, bruke målestokk etter målsatte tegninger og analysere og beregne hyppigheten av risiko for brann.
- gjøre rede for ulike brannårsaker og vurdere brannforebyggende strategier rettet mot ulike målgrupper
- gjøre rede for kjennetegn ved skader og dødsfall som følge av brann, og foreslå å gjennomføre brannforebyggende strategier og tiltak
- gjøre rede for hva brannrisiko betyr for byggetekniske, organisatoriske og bruksmessige forhold, vurdere behovet for brannbegrensende tiltak og anbefale løsninger for byggeier
- vurdere risiko for miljøutslipp av fyringsanlegg og foreslå tiltak som reduserer miljøbelastningen
- feie skorsteiner, røykrør, kanaler og ildsteder og vurdere hvordan ulike materialer og dimensjoner påvirker valg av verktøy
- føre tilsyn med fyringsanlegg, gjøre rede for hvordan fyringsanlegget er montert og vedlikeholdt, og vurdere hvordan dette påvirker fyringsanleggets funksjon og drift
- kartlegge behov for brannsikkerhet og vurdere informasjonstiltak knyttet til geografiske forhold, byggverk, fyringsanlegg og målgrupper
- informere eiere og brukere om krav til brannsikkerhet og tilpasse kommunikasjon til ulike situasjoner og målgrupper
- utføre tilsyn og behandle dokumenter i henhold til gjeldende regelverk og reflektere over egen rolle som myndighetsutøver
- risikovurdere arbeidsoppdrag, gjennomføre en sikker jobbanalyse og rapportere om uønskede hendelser

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Lærlingene viser og utvikler kompetanse i brannforebyggerfaget når de bruker kunnskaper, ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i faget.

Instruktøren skal legge til rette for lærlingmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Instruktøren og lærlingene skal være i dialog om lærlingenes utvikling i brannforebyggerfaget. Lærlingene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og til å reflektere over sin egen faglige utvikling. Instruktøren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at lærlingen kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i faget.

Vurderingsordning

Sluttvurdering

Før svenneprøven må alle ha bestått en skriftlig eksamen laget ut fra læreplanen i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt. Eksamen skal ikke ha forberedelsesdel.

Opplæringen i brannforebyggerfaget skal avsluttes med en svenneprøve. Alle skal opp til svenneprøven, som skal gjennomføres over minst fem virkedager.